

Finanstilsynets undersøgelse af informationsmateriale om kontorente

Indledning

Finanstilsynet er via dagspressen blevet opmærksom på, at en række livsforsikringselskaber for nylig har hævet kontorenten.

Finanstilsynet besluttede i forlængelse heraf at foretage en undersøgelse af udvalgte selskabers information til potentielle såvel som eksisterende kunder i forbindelse med, at selskaberne har sat kontorenten op.

Med henvisning til god skik bekendtgørelsens krav om at handle redeligt og loyalt og bekendtgørelsens vildledningsbestemmelse har Finanstilsynet bedt 6 livsforsikringselskaber, der har hævet kontorenten, om at indsende den information, der er givet potentielle såvel som eksisterende kunder i forbindelse med ændringen af kontorenten. Finanstilsynet bad også om at modtage markedsføringsmateriale anvendt i forbindelse med ændring, herunder materiale på selskabets hjemmeside. Selskaberne blev endeligt bedt om at indsende eksempler på betingelser, der vedrører fastsættelse af kontorenten samt andet materiale, der omtaler den foretagne ændring.

Der var tale om følgende livsforsikringselskaber: Nordea Liv & Pension, AP Pension, Danica Pension, Funktionær Pension, Industriens Pension og SEB Pension.

Regelgrundlag

Det følger af god skik bekendtgørelsen § 3, at finansielle virksomheder skal handle redeligt og loyalt overfor deres kunder. Det følger endvidere af § 4, at finansielle virksomheder ikke må anvende vildledende informationer, hvis denne information er egnet til at forvride en kundes økonomiske adfærd på markedet.

De nævnte bestemmelser i bekendtgørelsen regulerer virksomhedernes kommunikation med offentligheden med henblik på at markedsføre

denne. Begrebet markedsføring skal i denne sammenhæng forstås meget bredt, som enhver handling virksomheden foretager i erhvervsøjemed, og altså ikke kun deciderede reklamer.

Efter bekendtgørelsen om information for livsforsikringsaftaler skal forsikringstagerne have en række oplysninger, når de indgår en livsforsikringsaftale og en række årlige oplysninger om forsikringsordningen. Bekendtgørelsen indeholder ikke krav om, at kunderne på forhånd skal informeres om forrentningen. Det følger imidlertid af bekendtgørelsen, at forsikringsselskabet årligt skal oplyse forsikringstageren om den samlede forrentning for året.

Hvad er kontorente

Ved kontorente forstås den rente, som et livsforsikringsselskab forventer at forrente kundernes pension med i det kommende år. Selskaberne er imidlertid ikke bundet til at forrente pensionsdepoterne med en udmeldt kontorente, men kan frit ændre denne. Selskaberne er således kun retligt forpligtet til at give kunden den ydelse på pensionstidspunktet, som det har forpligtet sig til i aftalen. Hertil kommer så muligheden for bonus.

En forhøjelse af kontorenten kan være et signal om, at selskabet er i stand til at give en høj bonus og dermed forsikringstagerne en bedre forrentning end den grundlagsrente, selskaberne er forpligtede til.

Når et livsforsikringsselskab melder en kontorente ud, som man ikke er aftaleretligt forpligtet til at forrente kundernes depoter med, sker det typisk for at profilere selskabet i forhold til markedet.

For at en sådan information er redelig og ikke vildledende er det vigtigt, at det sker på en måde der ikke kan give offentligheden indtryk af, at der er tale om andet end en hensigtserklæring.

Det er således vigtigt, at det står klart for kunderne og offentligheden, at den udmeldte kontorente er en forrentning, som selskaberne forventer at kunne give, men at den ikke er bindende for selskabet, og at renten efterfølgende kan blive sat ned.

Finanstilsynets undersøgelse

Finanstilsynets undersøgelse har alene omfattet information til potentielle såvel som eksisterende kunder i forbindelse med den for nylig foretagne ændring af kontorenten. Formålet med undersøgelsen har været at undersøge, om livsforsikringsselskaberne oplyser redeligt og loyalt om, at kontorenten kan ændres hen over året og ikke nødvendigvis tilskrives depotet ved årets udgang.

Finanstilsynet har ikke undersøgt, hvordan selskaberne har tilskrevet kontorente.

Hvad har Finanstilsynet konstateret

Selskaberne oplyser typisk om ændring af kontorenten på deres hjemmeside. Når der foretages ændringer i kontorenten, sker det normalt i form af en pressemeddelelse eller et nyhedsbrev. Et enkelt selskab oplyser, at det informerer om den foretagne ændring af kontorenten ved annoncering i et medlemsblad.

Det fremgår af informationsmaterialet, at nogle selskaber alene oplyser om kontorenten *før skat*, andre selskaber oplyser om kontorenten *efter skat*, mens andre selskaber både oplyser om kontorenten *før og efter skat*.

Enkelte af de udvalgte selskaber oplyser i deres informationsmateriale om kontorente, at "*Kontorenten er gældende indtil videre*". Nogle af disse selskaber oplyser ikke i umiddelbar forbindelse med denne oplysning, at kontorenten kan ændres, men har i stedet denne oplysning et andet sted på selskabets hjemmeside.

Nogle selskaber foretager sammenligninger af selskabets egen kontorente med andre selskabers kontorenter, typisk illustreret i form af en figur på selskabets hjemmeside.

I forbindelse med tilbagemeldingen, og herunder det af selskaberne indsendte materiale, kan Finanstilsynet konstatere, at flere af de udvalgte livsforsikringsselskaber ikke opfatter deres informationsmateriale om kontorente som markedsføring.

Det er første gang, at god skik bekendtgørelsens bestemmelse i § 4 om vildledende markedsføring anvendes på området. Med nedenstående konklusioner fastlægger Finanstilsynet praksis, hvor bestemmelsen om vildledende markedsføring ikke tidligere har været anvendt, og hvor der således ikke foreligger praksis på området. Finanstilsynet agter derfor ikke, at reagere overfor konkrete mangler i de undersøgte selskabers materiale.

Finanstilsynet har valgt at melde tilsynets konklusioner ud generelt, for på denne måde at gøre opmærksom på Finanstilsynets opfattelse af informationsmateriale om kontorente.

Finanstilsynet skal oplyse, at tilsynet lægger til grund, at selskaberne fremover vil følge denne praksis i forbindelse med selskabernes information om ændring i kontorenten.

Finanstilsynets konklusion

På baggrund af det indsendte materiale fra livsforsikringsselskaberne, finder Finanstilsynet anledning til at påpege følgende:

- Det er Finanstilsynets opfattelse, at reglerne i § 4 finder anvendelse på alle informationer, der udsendes til offentligheden, også selvom virksomheden ikke opfatter det som egentlig reklame. Det gælder uanset, om der er tale om et selskab, som tegner individuelle ordninger eller om der er tale om en arbejdsmarkeds-pensionsordning, tegnet i et livsforsikringsselskab eller der er tale om en pensionskasse, hvor medlemmerne optages som led i deres ansættelsesforhold
- Når et livsforsikringsselskab informerer om kontorente, skal det tydeligt fremgå, at kontorenten kan ændres/ned sættes. Samtidig skal det tydeligt fremgå, hvilken betydning det har for kundens midler. Oplysning om at kontorenten kan ændres/ned sættes, skal fremgå i umiddelbar forbindelse med oplysning om dennes størrelse. Hvis det sker på nettet f.eks. i et nyhedsbrev eller en pressemeddelelse, skal oplysningen derfor fremgå i umiddelbar forbindelse med oplysningen om kontorentens størrelse. Det er ikke nok, at man selv kan finde oplysningen på hjemmesiden, hvis man leder efter den.
- Hvis et selskab sammenligner sig med andre selskaber skal det tydeligt fremgå, at pr. hvilken dato sammenligningen er foretaget samt at alle rentesatser kan ændres/ned sættes.
- Det bør oplyses, om den oplyste kontorente er før eller efter skat. Hvis selskabet sammenligner dets kontorente med andre selskabers kontorente skal det oplyses, om disse selskabers rente er før eller efter skat.